

Etimadı doğrultmalıyıq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illik yubileyində iştirakı və dərinməzmunlu çıxışı dövlətin Azərbaycan elminin inkişafına nə qədər böyük önəm verdiyini göstərdi.

Akademiyanın 80 il ərzində elmi uğurlarına və eyni zamanda çətinliklərlə dolu şərəfli yoluna dəyər verməklə Prezident başlıca olaraq diqqətimizi elmimizin bugünkü vəziyyətinə, sürətlə dəyişən müasir dünya kontekstində yerinə, vəzifələrinə, perspektiv fəaliyyətinə yönəltdi. Mahiyyət etibarilə Prezident akademiyanın dünən və bu gün nə etdiyindən də çox, nə etməli olduğu mesajlarını qabartdı.

Yubiley yaşımızla bərabər, Azərbaycan Prezidenti bizi qarşıdan gələn daha bir təntənəli hadisə - Qələbə bayramımızın beş illiyi münasibətilə təbrik etdi, diqqətimizi bir neçə gün sonra Azadlıq meydanında keçiriləcək yubiley paradına cəlb etdi. Bunun özü də bizim üçün bir ictimai mesajdır. Beş ildir biz yeni Azərbaycanda, sürətlə dəyişən, dünya xəritəsində yerini tapan, tanınan, özünü təsdiq edən Azərbaycanda yaşayırıq. Azərbaycan Prezidentinin müxtəlif beynəlxalq kürsülərdən hər dəfə göstərdiyi, bəyan və nümayiş etdirdiyi bu reallığı Azərbaycan alimləri də böyük məsuliyyətlə dərk etməli, fəaliyyət proqramı kimi daim rəhbər tutmalıdırlar.

Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Prezidentinin hər bir çıxışı kimi, akademiya kürsüsündən söylədiyi nitqi də beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən yalnız bizə, konkret elmi auditoriyalara yönəlik deyil, daha geniş ünvanlara mesaj kimi qəbul olunmuş,

böyük rezonans doğurmuşdur. Məsələn, Prezidentin daim səsləndirdiyi fikirlər - dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların sayının 50 milyona çatması, Azərbaycan xalqının təbiətə separatizmdən uzaq olması və yaşadığı ölkələrin qanunlarına hörmətlə yanaşması, o cümlədən Qərbi Azərbaycana qayıdış planının dinc səciyyə daşması, bəzilərinin yozduğuna rəğmən, erməni xalqı üçün heç bir təhlükə törətməməsi və sairə məqamlar xarici mediada, ictimai-siyasi fikir dairələrində gələcəyə yönəlik konseptual proqram sənədi kimi qarşılanmışdır. Hazırda dünyanın maraq dairəsində olan Azərbaycan və Ermənistan arasında Sülh müqaviləsinin bağlanması baxışından da bu aydınlatmalar çox vacib, yerində səslənmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin, eləcə də tarixçilər, dilçilər, humanitar elm sahəsi alimləri qarşısında qaldırdığı məsələlər, verdiyi tövsiyələr - Qərbi Azərbaycan toponomikasının ilkin mənbələr əsasında öyrənilməsinə davam, tarixin qəsdən unudurulmuş səhifələrinin arxivlərdən üzə çıxarılması və geniş təbliği, Azərbaycan dilinin gərək mənzərəsi və digər məsələlər müasir siyasət baxımından prinsipial olduğu qədər də, milli tarixin, mədəniyyətin, milli varlığın dərk müstəvisində də vacibdir, aktualdır. Qərbi Azərbaycanın nümunəsində səslənən konkret mesajları daha geniş anlamda qavramaq, bütünlükdə ictimai və humanitar elm qarşısında qoyulan tələblər, açılan üfqlər kimi dəyərləndirmək gərəkdir. Belə ki, Azərbaycan tarixinə, etnomədəni coğrafiyamıza, milli-mənəvi irs və dəyərlərimizə yenidən, bu gün qazandığımız, sahib olduğumuz

müstəqillik və suverenlik zirvəsindən bir daha baxmaq, bir zamanlar imperiya müstəmləkəçiliyi və sovet dönmində, ideoloji-siyasi basqılar altında formalaşmış təsəvvür və baxışların qalıqlarından tam uzaqlaşmaq zamanıdır. Dəyişən dünyanın ritmi, bu temporalılıqla ayaqlaşmağa çalışan Azərbaycanın cəsarətli mövqeyi, Azərbaycan Prezidentinin qətiyyətli addımları bizdən bunu tələb edir.

Azərbaycan Prezidenti bütün çıxışlarında bizə qalib xalq, müstəqil və suveren olduğumuzu xatırladır. Bu gün dövlətimizin görəyincə möhkəm iqtisadi və ictimai potensialı, real göstəriciləri, o cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dirçəldilməsi fonunda bu həqiqəti dünyaya nümayiş etdirir, göstəririk. Azərbaycan alimləri təkcə tarixin qaranlıqlarını aydınlatmaqla deyil, eyni zamanda bu günün aydın, real həqiqətlərini təsbit etməkdə dövlətimizin yanında olmalı, dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsinə öz töhfələrini verməlidirlər.

Azərbaycan Prezidentinin akademiya kürsüsündən müdrik, pafosdan uzaq, son dərəcə işgüzar çıxışı, bu və digər gündəm məsələlərini sadə, aydın şəkildə bölüşməsi bizi, akademik elm nümayəndələrini bu günün Azərbaycan və dünya həqiqətlərinə həssas olmağa, qarşımızda qoyulan vəzifələri məsuliyyətlə, intizamla, dövlətçilik mövqeyi və düşüncəsi ilə yerinə yetirməyə ruhlandırıd, səfərbər etdi.

Bir məqamı da məxsusi vurğulamaq gərəkdir. Akademiyanı milli sərvətimiz kimi dəyərləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin hələ sovet dönmində elmin inkişafına böyük qayğı göstərməsi, 1990-cı illərdə AMEA-nı dağıdıcı qüvvələrin həmlələrindən qoruması, himayə etməsi bu elm ocağına verilən yüksək qiymət və etimaddır. Azərbaycan Prezidenti çıxışında onu da bizə xatırlatdı ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil dövlət quruculuğuna 1993-cü ildə məhz akademiya binasında ziyalılar, alimlər, yazıçılarla görüşdən başlamışdır. Düşünürəm ki, minnətdarlıq borcumuzu bu gün biz həmin tarixi etibar və etimada layiq olmaqla doğrulda bilirik.

Tehran ƏLİŞANOĞLU,
AMEA-nın müxbir üzvü